

Ο σκηνοθέτης Ιάκωβος Παναγόπουλος έχει καθαρή ματιά. Δεν κραυγάζει· όλα στην ταινία ΓΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΛΑΓΙΑΖΑ ΝΩΡΙΣ της υπονόησης. Θίγει ένα σοβαρό ζήτημα. Παρουσιάζει έναν μικρόκοσμο, το σπίτι ενός ασθενούς με Νόσο Κινητικού Νευρώνα. Ο ασθενής (Άρης) θαμμένος σ' ένα κρεβάτι. Παραστάτες οι δικοί του.

Ο Ιάκωβος Παναγόπουλος - σεναριογράφος και σκηνοθέτης - συνθέτει μία ιστορία και δείχνει πόσο καλά μπορεί.

Όλες τις σκηνές τις διαπνέει η αίσθηση του εγκλεισμού. Το φως μονίμως κόντρα. Μόνο στη σκηνή με το διάλογο πατέρα - κόρης, το φως είναι από μπροστά (διευθυντής φωτογραφίας ο Πέτρος Αντωνιάδης). Το σπίτι χωρίς ανοιχτά παράθυρα, χωρίς κανένα σημείο φυγής. Η στριφογυριστή σκάλα ως κλίμακα δεν απολήγει σε καμία έξοδο (δια-)φυγής. Τετράγωνο κάδρο, πουθενά ορίζοντας, μόνο ο ασφυκτικός χώρος.

Το παρελθόν ανατράπηκε βίαια. Εποχή της κρίσης. Τα μονοπλάνα αφηγούνται το πέρασμα του χρόνου· μπρεχτικό ξένισμα, ιδιαιτέρως στην αρχή με τον Άρη (Γιάννης Κοκιασμένος) που σηκώνεται από το κρεβάτι.

Ο σκηνοθέτης αφήνει να μιλήσουν τα πράγματα. Οι φωτογραφίες, αντικριστά από τον άρρωστο, χώρος ανάμνησης, κάδρο ακινησίας. Το πορτατίφ ανάβει (νυχτώνει ή ξημερώνει;) και σβήνει.

Στο χώρο του σπιτιού εγκαθιδρύεται η σιωπή. Ακούγεται ο ήχος του αναπνευστήρα. Ακούγεται ξανά το ηχογραφημένο μήνυμα της εταιρείας ηλεκτρισμού. Καμία έξοδος για την Περσεφόνη (γυναίκα του Άρη), καμία αναζήτηση λύσης στο γκισέ της εταιρείας.

Η Περσεφόνη ζει την καθημερινή της ταφή. Γυρίζει στο σώμα της. Υποκατάστατο ερωτικής συνεύρεσης, υποκατάστατο επαφής. Η κόρη, “χτυπιέται”. Κάθοδος προς το μέσα.

Η Περσεφόνη στην καρέκλα (έξοχη η Ιωάννα Τσιριγκούλη). Κατήγορος; Κατηγορούμενη;

Καμία επιπόλαιη ερμηνεία. Άθλος του σκηνοθέτη, δέκαθλο λόγω των 29 λεπτών.

Το σχόλιο του Παναγόπουλου είναι πολιτικό. Τονίζει ότι ο τρόπος που γίνονται τα πράγματα - επανάληψη και αγκυλώσεις - είναι πιο ισχυρός από την ανάγκη για αλλαγή. Πατριαρχική οικογένεια, αυταρχισμός, κοινωνική ηθική.

Η Περσεφόνη κατεβάζει το διακόπτη. Σοκ ή κάθαρση;

Για χρόνια πλάγιαζα νωρίς.

Και μετά;

Αγνή Παπαδοπούλου,
Επίκουρη Καθηγήτρια, Ιόνιο Πανεπιστήμιο